

Ký Thiệt – Hoa Kỳ: Đảng Dân Chủ và cuộc bầu cử “mít thơm”

31/12/2021

Thượng viện Hoa Kỳ đã đóng cửa nghỉ cho đến năm sau mà không thông qua được dự luật chi tiêu khổng lồ hoang phí 1.95 ngàn tỉ đô-la mà Tổng thống Biden gọi là “Build Back Better”, còn những người chống đối bảo là “Build Back Broke”, “Build Back Bankrupt”, hay “Build Back Blunder”, hay “BBB” vân vân. Tuy nhiên, lý do chính là vì thiếu lá phiếu của Nghị sĩ Joe Manchin III, Dân Chủ, West Virginia, khiến Nghị sĩ Chuck Schumer, Trưởng khối đa số tại Thượng Viện không có đủ phiếu để thông qua bộ luật đồ sộ này.

Xuất hiện trong chương trình Bret Baier của Fox News hôm Chủ Nhật, ông Manchin đã nói thẳng lập trường trước sau như một của mình:

“Tôi đã luôn luôn nói rõ điều này, Bred. Nếu tôi không thể về nhà và giải thích với dân West Virginia, tôi không thể bỏ lá phiếu cho luật ấy. Và tôi không thể tiếp tục với công việc lập pháp này. Tôi không thể làm như vậy được. Tôi đã cố thử tất cả mọi điều một cách nhân bản có thể được. Nhưng không thể làm được điều đó.”

Baier: Ông đã dứt khoát rồi hay sao? Đây là một điều không thể làm à?

Manchin: Đây là điều không thể làm thành luật. Tôi đã thử mọi điều tôi biết để làm. Thượng Viện đã đóng cửa nghỉ cho tới năm sau.

Trong khi đó Tạp chí National Review tường trình rằng “Nghị sĩ Manchin đã nói cái dự luật chi tiêu không thể quá 1.5 ngàn tỉ đô-la” để ông ta có thể chấp nhận. Nhưng dự luật được Hạ Viện đã lên tới 1.95 ngàn tỉ đô-la. Nghị sĩ Manchin đã nói rằng ông ta không muốn thấy một trò phình gạc về kế toán để che đậy chi phí thật của dự án có thể cao gấp đôi.

Sở Ngân Sách Quốc Hội (The Congressional Budget Office) đã làm một phân tích hậu thuẫn cho phỏng đoán của Nghị Sĩ Manchin. Manchin nói rằng chi tiêu hàng ngàn tỉ đô-la cho những chương trình mới và mở rộng của chính quyền, trong khi chúng ta không thể trả cho những chương cơ bản như Social Security và Medicare, thì thật là điên rồ.

Tổng thống Biden thất bại trong việc thông qua dự luật Build Back Better đang làm thất vọng giới lãnh đạo đảng Dân Chủ và những kẻ cực đoan thiên tả trên khắp nước Mỹ đang lo ngại sẽ bị đốt cháy trong những cuộc bầu cử “mít thơm” (midterm) vào năm tới.

Hầu hết sự thất vọng đều đổ lên đầu Joe Manchin, đảng Dân Chủ mà không bỏ phiếu theo phe Dân Chủ, và phe Cộng Hòa tại Thượng Viện. Những cử tri đã bỏ lá phiếu đưa ông Biden vào Tòa Bạch Ốc và cho phe Dân Chủ một đa số mong manh tại Quốc Hội mà cũng không làm nên cơm cháo gì.

Ông Biden nhậm chức tổng thống vào đầu năm 2021 với lời hứa phục hồi sinh hoạt chính trị bình thường và tính dân chính tại Washington sau bốn năm chao đảo dưới thời Tổng thống Trumup.

Là một cựu phó tổng thống hai nhiệm kỳ, và nhiều năm làm nghị sĩ tại Thượng Viện, ông Biden hứa hẹn dựa vào mối liên lạc đã gây dựng được trong hơn 40 năm tại Washington và mở ra một kỷ nguyên mới cho sự sinh hoạt lưỡng đảng.

Trái lại, sau khi trở thành tổng thống, ông Biden nghiêng hẳn về phe cực đoan thiên tả và đã thảo ra một ngân sách 1.7 ngàn tỉ đô-la phúc lợi xã hội và thay đổi khí hậu.

Lãnh tụ khối Thiểu số tại Thượng Viện Mitch McConnell, Cộng Hòa Kentucky, đã dễ dàng xiết chặt hàng ngũ chống lại những chương trình xã hội quá hoang phí, như chánh quyền tài trợ chương trình mẫu giáo tổng quát, liên bang chi trả trực tiếp cho hầu hết phụ huynh học sinh, và miễn trừ thuế rộng rãi để mua xe chạy bằng điện và thiết lập những dự án năng lượng từ gió và mặt trời.

Trong khi đó, ông Biden đã thất bại, không thuyết phục được Nghị sĩ Manchin, tuy cũng đảng Dân Chủ, nhưng đã quyết liệt chống đối dự luật Build Back Better ngay từ lúc đầu. Ông ta đã thực sự giết chết dự luật này hôm chủ nhật trong cuộc bỏ phiếu trước khi Thượng Viện đóng cửa nghỉ vào dịp lễ tết cuối năm.

Phe Dân Chủ rất thất vọng và đang lo sợ sẽ phải đối đầu với những cơn gió ngược khi họ cố giữ tình trạng đa số tại Thượng Viện và Hạ Viện trong các cuộc bầu cử vào năm tới. Họ hiểu rõ phe Cộng Hòa và “ông Dân Chủ” Manchin đã phá hỏng những chương trình của Tổng thống Biden, nhưng rất khó giải thích cho cử tri hiểu khi họ chỉ thích nhìn vào kết quả hơn là những sinh hoạt chính trị trong hậu trường tại Washington.

Bà Christine Sinicki, chủ tịch đảng Dân Chủ tại Milwaukee, than: “Họ chỉ thấy những người Dân Chủ không làm nên trò trống gì cả. Vì thế mà tất cả chúng tôi trông tệ hại.” Theo thông lệ, những cuộc bầu cử “mít thơm” tại Mỹ thường bất lợi cho đảng của tổng thống tại chức.

Thật ra thì lập pháp của đảng Dân Chủ cũng đã thông qua “gói cứu trợ” dịch Covid 1.9 ngàn tỉ đô-la và một luật hạ tầng cơ sở 1.2 ngàn tỉ đô-la. Và họ coi “Build Back Better” như cơ hội tốt nhất để các cuộc bầu cử “mít thơm” 2022 là...mít thơm thật.

Bà Sinicki nói: “Đây là tảng đá mố của những chương trình theo sách lược của ông Biden, và vì vậy việc nó được thông qua chẳng những cực kỳ quan trọng với ông tổng thống mà còn với tất cả chúng ta. Đất nước này đang trong cơn vật vã, và chúng ta cần chứng tỏ cho mọi người thấy rằng những người Dân Chủ có thể đưa ra giải pháp.”

Bà Sinicki nói rằng những người Dân Chủ cần làm sáng tỏ cho cử tri biết rằng ông Manchin là nghị sĩ Dân Chủ độc nhất tại Thượng Viện đang đứng chặn đường thực hiện các chương trình của đảng, “và chúng ta cần tập trung vào việc loại trừ cá nhân đó ra khỏi đảng, có lẽ.”

Bàn cãi về tương lai của Nghị sĩ Manchin, một người Dân Chủ ôn hòa ở West Virginia, đang là đề tài nóng bỏng trong cả hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ. Sự cứu xét ngay lập tức hiện nay của những người bên cánh hữu là ông Manchin có thể được thuyết phục để đổi đảng sang phe Cộng Hòa và chuyển quyền kiểm soát Thượng Viện với tỉ số ngang bằng 50-50 sang tay đảng Cộng Hòa.

Một thành tích như vậy sẽ đảo ngược quyền kiểm soát tại Quốc Hội và làm cho sách lược của ông Biden càng khó được thông qua hơn.

Ngày thứ ba 21 tháng 12, Nghị sĩ John Cornyn, Cộng Hòa Texas và cựu lãnh tụ khối đa số, cho biết rằng ông đã bàn bạc trong chỗ riêng tư về đề tài một sự đổi đảng trực tiếp với ông Manchin trong một cuộc điện đàm. Ông nói:

“Tôi không biết ông ấy sẽ quyết định làm gì. Nhưng tôi biết chắc chắn West Virginia đã càng ngày càng trở thành đỏ rõ hơn. Tôi nghĩ lá phiếu của ông ấy dành cho Build Back Better là phản ánh những gì ông ấy đang nghe được từ những công dân tại West Virginia. Do đó, tôi sẽ yêu thích có ông ta trong đảng. Điều đó sẽ làm thay đổi đa số tại Thượng Viện.”

Ông Cornyn nói ông đã không gợi ý ra một câu trả lời bằng cách này hay cách khác, nhưng những nhà lập pháp đảng Cộng Hòa tiếp tục ca ngợi ông Manchin một cách công khai hay trong chỗ riêng tư. Chiến lược này nhằm mục đích tạo ra một sự tương phản giữa những người Cộng Hòa và Dân Chủ đã tấn công ông Manchin từ khi ông ta loan báo sự chống đối dự luật ngân sách phúc lợi xã hội và khí hậu của Tòa Bạch Ốc với 1.75 ngàn tỉ đô-la.

Nghị sĩ Ted Cruz, Cộng Hòa Texas, phát biểu:

“Đây là một ngọn đồi khó leo đối với ông ấy. Ông ấy đã là một người Dân Chủ suốt cả đời mình, và ông ấy thực sự là bố già của những người Dân Chủ ở West Virginia. Trong dư luận đã nói rằng, nếu họ khó chịu tới mức thì điều hay nhất là họ có thể chuyển ông ấy sang đảng Cộng Hòa, và chúng tôi sẽ đón mừng ông ấy.”

Ngày 22 tháng 12, Nghị sĩ Mitch McConnell, Cộng Hòa – Kentucky, lãnh tụ khối thiểu số tại Thượng Viện, cũng đã nói trên Fox News rằng ông ta sẽ hoan nghênh chào đón Nghị sĩ Joe Manchin với hai cánh tay mở rộng nếu ông ấy quyết định đổi đảng, và nói thêm

rằng ông ta nghĩ ông Manchin sẽ cảm thấy “thoải mái hơn rất nhiều ở bên phía chúng tôi.” Và rằng: “Một giải pháp tốt đẹp cho vấn đề của ông ấy vượt qua lẫn ranh phe đảng và gia nhập với chúng tôi. Ông ấy sẽ được đối xử một cách kính trọng và tự cảm thấy phù hợp với đảng mà ông ấy đã thường xuyên sinh hoạt.

Những lời đồn đãi về chuyện Nghị sĩ Manchin đổi đảng được loan truyền tại Washington tiếp theo sau vụ ông ta bỏ phiếu chống dự luật “cột mốc” Build Back Better của TT Biden. Nếu Nghị sĩ Manchin đổi đảng và trở thành một đảng viên Cộng Hòa, thì đảng Cộng Hòa nắm quyền kiểm soát Thượng Viện với đa số mong manh 51 nghị sĩ.

Có vẻ như tất cả những người Dân Chủ đều muốn để cho ông Manchin ra đi. Các nhà lập pháp phe cực tả và Tòa Bạch Ốc đã tấn công ông Manchin vì sự từ chối ủng hộ của ông nghị sĩ gà nhà đối với “gói chi tiêu” khổng lồ của Tổng thống Biden.

Người Phát ngôn tại Tòa Bạch Ốc Jen Psaki nói rằng ông Manchin đã thất hứa với tổng thống bằng cách chống đối lập pháp. Bà Psaki nói:

“Nghị sĩ Manchin đã tới Tòa Bạch Ốc và đã nạp – cho tổng thống, đích thân, một cách trực tiếp – một bản viết tay phác thảo cho một dự luật Build Back Better, có cùng khuôn khổ và cùng phạm vi giống như cái sườn của tổng thống và nhiều vấn đề cùng những ưu tiên. Nghị sĩ Manchin hứa nhiều lần để thương thuyết đúc kết trên cái sườn ấy với thiện chí.”

Thú thật, nghe bà Psaki nói lung tung ít ai hiểu bà muốn nói gì.

Vì vậy, ông Manchin nói rằng nhân viên văn phòng Tòa Bạch Ốc đã tính toán sai vai trò thương thảo của họ và đã dùng những chiến thuật đe dọa “tuyệt đối không thể tha thứ” để cố gắng ép buộc ông ta ủng hộ dự luật.

Mặc dầu sự đe dọa thất bại, phe Dân Chủ tiếp tục không nhìn nhận ông Manchin tách ra khỏi sách lược của họ. Dân biểu Jamaal Bowman, Dân Chủ New York, phát biểu: “Thật là một thất vọng kinh khủng với tôi, là một người da đen tại Mỹ, bởi vì lại một lần nữa, bằng chứng Joe Manchin là một người da trắng đã cho thấy rằng ông ta không cần biết tới dân da đen, ông ta không cần biết tới dân Latino...ông ta không cần biết tới dân nghèo. Ông ta có ưu quyền để đá cái thùng xuống đường và không bỏ bỏ phiếu cho bộ luật này trong khi người dân ở đơn vị của tôi chịu đau khổ.

Sau khi Nghị sĩ Manchin tuyên bố chống dự luật Build Back Better, tờ The Hill đăng một bài nhận định có vẻ lạc quan hơn được mở đầu, xin tạm dịch như sau:

“Khả năng đang gia tăng cho một phạm vi nhỏ hẹp để gói chi tiêu cho phúc lợi xã hội và thay đổi thời tiết của Tổng thống Biden tìm ra một con đường thông qua Thượng Viện với sự hậu thuẫn của Nghị sĩ Joe Manchin (Dân Chủ – West Virginia).

“Hôm chủ nhật, Manchin đã giết chết một dự luật rộng lớn hơn nhiều được biết dưới tên Build Back Better bằng cách công bố sự chống đối của ông ta, đã làm thất vọng sâu xa và tức giận của Tòa Bạch Ốc cũng như những đồng đảng Dân Chủ trong Quốc Hội.

“Những ngày sau đó, nỗi đau còn nhức nhối, nhưng những người Dân Chủ đang tích cực tìm kiếm những giải pháp có thể dung hòa với nghị sĩ bảo thủ của West Virginia, mà lá phiếu cần thiết trong một Thượng Viện chia đôi đồng đều 50-50 giữa hai đảng.

“Giới lập pháp đảng Dân Chủ, giới lobby và các chuyên gia cố vấn tin rằng Manchin có

thể thuyết phục được nếu dự luật được duyệt xét lại với ít các chương trình hơn cho một thời gian lâu dài hơn.

“Một số đảng viên Dân Chủ nghĩ rằng đảng của họ đã phạm một lỗi lầm là đã khởi đầu với một số tiền quá lớn.” (ngưng trích)

Thật vậy, con số lúc đầu là 6 ngàn tỉ đô-la trước khi rút xuống còn 3.5 ngàn tỉ nhưng ít ai tin rằng TT Biden có thể thuyết phục ông Manchin thay đổi lập trường. Bằng cớ là vừa mới đây, ông còn nói rằng ông không thể giải thích việc bỏ phiếu cho Build Back Better với cử tri tại West Virginia, tiểu bang mà cựu Tổng thống Trump đã thắng lớn hai lần.

The Hill có vẻ đã quá lạc quan. Trong khi Joe Manchin là một người làm chính trị có lý tưởng và cương trực, không thể đi cùng đường với Joe Biden, sau một năm cầm quyền đã phơi bày yếu kém về mọi mặt, nhìn đâu cũng thấy “khủng hoảng”, từ kinh tế, tài chánh, đến an ninh, biên giới, học đường, xã hội..

Theo một poll mới nhất của CNN/SSRS, chỉ có 34% cử tri tin tưởng vào khả năng lãnh đạo của ông Biden, so với 66% không tin tưởng. Chính quyền của ông ta càng ngày càng “đỏ” hơn khiến người dân Mỹ không khỏi tự hỏi: “Ai là người đang thực sự cầm cương nước Mỹ, và sẽ đưa đất nước này tới đâu? Ai là người đã viết ra dự luật Build Back Better?

Luật này chính là để mở đường cho XHCN.

Lý do vì sao cho đến nay đã có 24 dân biểu Dân Chủ tuyên bố sẽ không tái ứng cử vào năm tới để giữ chiếc ghế tại Quốc Hội, trong đó có cả một Nữ Dân biểu gốc Việt là cô Stephanie Murphy, ở Florida?

Phải chăng họ thấy trước đảng Dân Chủ sẽ thua lớn và đảng Cộng Hòa sẽ giành lại quyền kiểm soát Quốc Hội?

Nhưng, cô Dân biểu Ocasio-Cortez, Dân Chủ cực tả – New York, lại tự tin một cách mù quáng mà nói rằng đảng Dân Chủ sẽ thua vì không... cực đoan thiên tả như cô ta!

Có thể cô này cũng cần được cử tri dạy cho một bài học để biết mùi mít thối như thế nào, thay vì “mít thơm”!

Ký Thiệt

[Báo Thế Giới Mới](#)